

Адпраўленні могуць быць і гібрыднымі

Дзейсны закон «Аб паштовай сувязі» быў прыняты ажно ў снежні 2003 года. За гэты час натуральным чынам змянілася многае. І наспела неабходнасць змен у нарматыўна-прававой базе, якая рэгламентуе дзейнасць пошты.

— Законапраект «Аб паштовай сувязі» — адзін з нямногіх, які выклікаў падчас першага чытання вельмі шырокую дыскусію, — адзначае старшыня Пастаяннай камісіі па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Андрэй РЫБАК. — Пэўна, гэта звязана з тым, што паслугамі пошты карыстаемся мы ўсе з самага дзяцінства. Лічым гэта ўсё натуральным фонам, і таму заканамерна прад'яўляем павышаныя патрабаванні. Таму мы пастараліся вырашыць усе ўзніклыя пытанні, перш чым уносіць законапраект да другога чытання.

Дык якія ж змены чакаюцца ў законе? Пра іх раскажаў член Пастаяннай камісіі па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі Андрэй ЮНІЦЫН.

— Мы хочам распрацаваць больш якасныя механізмы прававога рэгулявання дзейнасці пошты ў Беларусі. Гэта і знайшло адлюстраванне ў законапраекце. Для нас важна, каб наступствы работы па новых правілах станюча паўплывалі на развіццё паштовай сувязі і добра сказаліся на перспектыве. А гэта, у сваю чаргу, прынясе паляпшэнне якасці абслугоўвання насельніцтва і юрыдычных асоб.

Законапраект быў унесены ў Палату прадстаўнікоў летась 25 кастрычніка. У першым чытанні яго прынялі 6 снежня. Падчас падрыхтоўкі да другога чытання мы двойчы збіралі рабочыя групы, якія ўносілі свае прапановы. У цэлым жа ў 18 артыкулаў законапраекта ўносяцца змяненні і дапаўненні. Некаторыя з іх наогул выкладаюцца ў новай рэдакцыі.

Так, з'яўляецца тлумачэнне паняцця «гібрыднае адпраўленне». Яно спалучае ў сабе выгоды як традыцыйнага папяровага, так і сучаснага электроннага. Скажам, вы адправілі з аднаго канца краіны нейкі дакумент у электроннай форме, а ваш адрасат на другім канцы атрымаў максімальна хутка яго папяровы варыянт. Тое ж працуе і наадварот. Мяркуюцца, што гэтай паслугай зацікавіцца перш за ўсё юрыдычныя асобы.

— Таксама ў законапраекце з'яўляецца азначэнне нацыянальнай электроннай паштовай сістэмы, — працягвае Андрэй Юніцын. — Гэта абароненая аўтаматызаваная паштовая сістэма, якая забяспечвае прыём, апрацоўку, захоўванне і ўручэнне ў электроннай форме простых і заказных адпраўленняў, апавяшчэнняў аб атрымманні, а таксама перадачу іншых паведамленняў і пацвярджэнні аб іх дастаўцы і ўручэнні.

Якраз гэтае пытанне выклікала актыўную дыскусію падчас абмеркавання. Былі заўвагі на пасяджэнні рабочай групы ад прадстаўнікоў Савета Рэспублікі і Аператыўна-аналітычнага цэнтра.

— Нам трэба было зразумець, як яе ўбудуюць у нацыянальную сістэму паштовых паслуг і як яна будзе функцыянаваць, як будзе ісці ўзаемадзеянне з адрасатамі, каб гэта было ўсім зразумела, — кажа Андрэй Юніцын. — Праз нашу камісію таксама разглядаўся законапраект аб электронным лічбавым подпісе, і пытанні ўзніклі, таму што гэтыя сферы вельмі шчыльна перасякаюцца. Стваралася ўражанне, што трэба фарміраваць нейкую паралельную сістэму электроннага дакументазвароту і паштовых адпраўленняў, якая будзе канкуруваць з нацыянальнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмай. Але да другога чытання мы гэтыя пытанні знялі.

Сярод іншых навацый — карэкціроўка паняцця паштовай бяспекі, вызначэнне тэрміну «кур'ер», сучаснага пераліку паслуг паштовай сувязі.

— Яшчэ адно пытанне, якое выклікала дыскусію, — дастаўка паштовых адпраўленняў у садаводчыя таварыствы і дачныя кааператывы. Мы стараліся, каб гэтае азначэнне не выпала з прававой сферы паштовай сувязі. Так, законапраект дазваляе таварыствам і кааператывам устанавіць абаненцкія скрыні ў месцах, узгодненых з нацыянальным апэратарам паштовай сувязі, а таксама забяспечваць доступ супрацоўнікаў і падтрымліваць іх у належным стане.

У цэлым жа пасля першага чытання ў законапраект «Аб паштовай сувязі» было ўнесена каля 50 карэкціровак. 18 лютага законапраект быў накіраваны ў Савет Міністраў, Савет Рэспублікі, Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў, Камітэт дзяржкантролю, аблвыканкамы, Мінгарвыканкам і іншыя профільныя ведамствы.

Хутка пошта запрацуе па-новаму.
Валяр'ян ШКЛЕННИК.

Як музейныя экспанаты нагадалі захапляльныя гісторыі

Архіварыус

ТАЯМНІЦЫ ПАШТОВЫХ РАРЫТЭТАЎ

У Гродне ўрачыста адкрылі музей пошты. Сабрана тут каля 300 прадметаў, з іх нямала ўнікальных, рарытэтных экспанатаў. «Звезда» таксама пісала аб гэтай падзеі. За выстаўленымі рарытэтамі стаяць яшчэ і цікавыя гісторыі. Анатоль Кажушка, прадстаўнік філіяла, які не адзін дзясятка гадоў аддаў паштовай службе, прыгадаў некаторыя з іх.

Цяпер Анатоль Міхайлавіч працуе ў музеі экскурсаводам і, здаецца, ведае аб паштовай сувязі ўсё. У першую чаргу ён звяртае ўвагу на важны і сімвалічны, на яго думку, дакумент. Ён датычыцца ўтварэння Гродзенскай паштова-тэлеграфнай акругі. Рашэнне было падпісана расійскім імператарам 1 красавіка 1866 года. А праз 110 гадоў у гэты ж дзень — 1 красавіка 1996 года — утворана прадпрыемства «Гроднааблпошта». Анатоль Міхайлавіч бачыць у гэтым магічны сэнс.

З узнікненнем паштовай акругі з Гродна пачалі хадзіць паштовыя вагоны. У музеі ёсць здымак такога вагона. Ён быў даволі простым, без ацяплення, дзяліўся на дзве кладавыя з сартавальнымі клеткамі. У савецкі час з Гродна ішлі два паштовыя маршруты — на Маскву і на Гомель. Яны былі больш камфортныя і прыстасаваныя да работы. У Гомелі пошта сартавалася і ішла за мяжу. Дарэчы, паштовыя вагоны адмянілі з-за высокай платы чыгунцы, яны сталі нерэнтабельныя. Вагонамі было зручна адпраўляць пасылкі. У асноўным карысталіся драўлянымі скрынямі, многія

іх памятаюць, хоць яны выйшлі з абароту гадоў 15 таму. У музеі такіх экзэмпляў прысутнічае. У сувязі з гэтым Анатоль Міхайлавіч прыгадаў выпадак, які адбыўся падчас яго работы на адказнай пасадзе.

Два сваякі прыдумалі такую аферу. Мужчына з Архангельска прыносіў пасылку на пошту, ацэньваў у 10 рублёў (савецкіх). Пасылка не каштоўная, яе не ўскрывалі пры здачы, толькі ўзважвалі. Адпраўляў яе сваяку ў паўднёвы горад. Той атрымліваў і патрабаваў, каб яе адкрылі, маўляў, занадта лёгкая. Там адкрывалі, і сапраўды — пуста, хоць пломбы не пашкодзаны. Атрымлівалася, што падманвалі на пошце, і вымушаны плаціць грошы — 10 рублёў адрасату. Сітуацыя паўтаралася. І ўсё ж гэтыя хітрыкі разгадалі. Аказалася, што адпраўшчык выразаў кусок льду і клаў у скрыню. Вядома, вага была, і нямалая. Але па дарозе лёд раставаў, і пасылка прыходзіла пустой. Справа атрымала шырокі рэзананс сярод паштавікоў, па ёй нават быў прыняты адаведны цыркуляр.

Яшчэ адну гісторыю Анатоль Кажушка нагадаў каля вітрыны з маркамі. Прадстаўнік філіяла заўважыў, што марка — гэта не які-небудзь фанцік. Гэта — эквівалент грошай. Калі маркі не будзе, пісьмо не дойдзе да адрасата, яго вернуць назад. У Беларусі маркі друкуе адзіны выдавецкі цэнтр.

Дык вось, сакратар адной важнай канторы рассылала пісьмы і прыдумала такія эканамічны спосаб. Яна выразала ксеракопіі марак і наклеівала іх на канверт. Але гэта падробка хутка раскрылася. Бо маркі, як і грошы, маюць

свае ступені абароны. Сакратара хоць і не пакаралі, але яна вымушана была звольніцца з пасады.

Дарэчы, у музеі нямала рарытэтных марак. Ёсць царскія маркі, польскія часоў, савецкія. У ліку каштоўных прадстаўнік філіяла называе маркі, якія маюць штампы гашэння. Гэта вялікая рэдкасць, бо штампы потым знішчаюць. За такімі маркамі асабліва палююць філатэлісты. Штампы гашэння ставяць на канвертах альбо паштоўках. Па словах Анатоля Кажушкі, такія прадметы лічацца добрым тонам у выбары падарунка.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

Профі

ЛІСТЫ ПРЫВЯЗЕ МОТАДАСТАЎКА

Пошта ў сельскай мясцовасці — заўжды доўгачаканы сябар. Нітачка, якая звязвае аддаленыя маленькія вёскі з «вялікім светам». Як жа яна працуе ў Петрыкаўскім раёне? Аб гэтым «Звездзе» расказала начальнік галоўнай касы Петрыкаўскага ўчастка паштовай сувязі Калінкавіцкага рэгіянальнага вузла паштовай сувязі Гомельскага філіяла РУП «Белпошта» Галіна Кніга.

— Рэарганізацыю раённага вузла паштовай сувязі мы перажылі добра. Ніводнае аддзяленне не закрылася, каголькі нашы паслугі моцна запатрабаваны. Адзіная страта — у кастрычніку перастала працаваць крама «Паштавічок» у Петрыкаве, бо яна аказалася нерэнтабельнай. А так у нас працуе 21 аддзяленне сельскага тыпу і тры — гарадскога, а таксама адзін перасоўны паштовы пункт.

З 2014 года мы запусцілі такую паслугу, як мотадастаўка. Паштальёны едуць па пракладзеным маршруце і дастаўляюць карэспандэнцыю ў адну вёску за другой. Нашы хлопцы раскідваюць лісты і газеты па абаненцкіх скрынях. Паколькі ў нас жыве шмат людзей сталага веку, то мы паспяхова вырашылі пытанне, як жа своечасова даставіць ім пенсіі. У вызначаны дзень яны ўсе збіраюцца ў мясцовай краме або, калі яе няма, у любым падыходзячым для гэтага месцы і атрымліваюць свае выплаты, а таксама робяць патрэбныя плацяжы. Дзякуючы нам ніхто не застаецца чымсьці абдзеленым. І гэта нас вельмі радуе.

Валяр'ян ШКЛЕННИК.

Злева направа: Вольга ФАЛЬКО, Тацяна ЖЫЗНЕЎСКАЯ, Сяргей СЫСОЕЎ, Сяргей КУЦЮРБА, Іван ЧУСТРА, паштальёны 6-га разраду па суправаджэнні і абмене пошты Петрыкаўскага ўчастка паштовай сувязі Калінкавіцкага рэгіянальнага вузла паштовай сувязі Гомельскага філіяла РУП «Белпошта».

«Звезда» — рулівым гаспадарам!

Калі вы падпісаліся на газету «Звезда» на II квартал або I паўгоддзе 2019 года — запяўняйце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце да 9 красавіка 2019 года ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Сярод падпісчыкаў 11.04.2019 г. будуць разыграны 7 дрэліў Bosch і суперпрыз — універсальны набор інструментаў Yato. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звезда» да 21.04.2019 г.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 30.06.2019 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звезду» на II квартал або I паўгоддзе 2019 г. і пашпарта.

Пасля 30 чэрвеня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. Умовы рэкламнай гульні «Звезда — рулівым гаспадарам» чытайце ў нумары 44 газеты «Звезда» ад 06.03.2019 г. Тэлефон для даведак: (017) 263 66 73.

Тэрмін правядзення гульні — з 07.03.2019 г. да 30.06.2019 г. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3495 ад 27.02.2019 г., выдадзена Міністэрствам антыманопольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звезды» на II квартал або I паўгоддзе 2019 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (аддзяленне сувязі) на II квартал або I паўгоддзе 2019 года

Жатні адрас і тэлефон (абавязкова) _____ (індэкс) _____

Удачы ў розыгрышы!